

er derfor, SF siger: Det er godt at være i godt kammeratskab!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 13 af Villy Søvnald (SF) (se foran) forkastedes, idet 13 (SF og EL) stemte for, 99 (S, V, KF, DF, CD, RV, FP og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 31:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre bedre boligmæssige forhold for de udstødte og marginaliserede grupper i Danmark.

Af Pernille Frahm (SF) m.fl.
(Fremsat 16/4 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bolig- og byministeren (Jytte Andersen):

Vi har jo flere gange ud over den debat, vi har haft de sidste par timer, her i Folketinget drøftet forholdene, herunder boligsituationen, for de socialt udstødte grupper: sindslidende, stofmisbrugere, hjemløse m.fl.

Samtlige partier stod bag en dagsorden i forbindelse med en forespørgselsdebat helt tilbage i 1992. Dagsordenen pålagde den daværende regering at udvikle sociale boformer og sikre åbne være- og omsorgssteder, midlertidige botilbud til hjemløse, aktivitetstilbud, ordninger med kontaktpersoner og opsøgende arbejde med henblik på at etablere varige løsninger for denne gruppe.

Regeringen har siden 1993 lagt meget stor vægt på at forbedre vilkårene for de svage grupper, ikke mindst på boligsiden. Dagsordenen fra 1992 er fulgt op med mange forskellige initiativer fra regeringens side. Det drejer sig både om sikring af flere og mere varierede

boformer, støttepersonordninger og andre tilbud, som er af betydning for de svageste grupper i dagligdagen. Socialministeriets række af puljeordninger har medvirket til at udvikle disse tilbud, og en række af de tilbud og initiativer inden for boliglovgivningen, jeg allerede fremhævede under forespørgselsdebatten for lidt siden, åbner faktisk en lang række muligheder, som også kan være anvendelige i forbindelse med nogle af de ønsker, der ligger i SF's beslutningsforslag.

Det første forslag, SF stiller, er en opfordring til at sikre, at eksisterende egnede boliger til disse grupper ikke forsvinder gennem nedlæggelse og sammenlægning, samt at der oprettes et konkret antal boliger til de vanskeligt stillede grupper. Jeg er meget enig i SF's ønske om, at der skal sikres en bedre bolig-mæssig situation for de svage grupper, og regeringen har derfor også indført muligheden for at etablere bofællesskaber.

Med de ændringer i lov om almene boliger, der trådte i kraft den 1. januar, er det blevet nemmere at etablere bofællesskaber for alle, der måtte ønske denne boform, herunder også de svageste grupper. Bofællesskaber kan etableres som individuelle bofællesskaber – typisk med fælles opholdslokale, men sådan at hver beboer har sin egen selvstændige bolig med eget køkken – og de kan også etableres som kollektive bofællesskaber, hvor beboerne deles om et fælles køkken.

Bofællesskaber kan etableres i bebyggelser side om side med andre boligformer. Der kan f.eks. være tale om, at man i større ejendomsboliger etablerer et bofællesskab, som omfatter en hel opgang. Et meget væsentligt element, som jeg synes bør trækkes frem i denne sammenhæng, er sikring af beboerindflydelsen – også når det drejer sig om at skabe mulighed for de svageste grupper med hensyn til en mere mangfoldig boligsammensætning.

Under Folketingets behandling af lovforslaget om bofællesskaber tog Boligministeriet initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af Socialministeriet; denne gruppe skulle især se på mulighederne for at etablere bofællesskaber for særlig udsatte grupper, ikke mindst de hjemløse. I arbejdsgruppens redegørelse, der blev sendt til Boligudvalget og Socialudvalget den 28. november sidste år, gennemgås mulige barrierer for etablering af bofællesskaber for de særlig udsatte grupper, og rede-

gørelsen indeholder også en række forslag, der skal mindske de eksisterende barrierer.

Et af forslagene var at informere om de nye muligheder, og dette skete i januar 1998, hvor der blev udsendt et informationshæfte til alle kommuner og amtskommuner og alle, der i øvrigt beskæftiger sig med dette område. Et andet af redegørelsens forslag var et forsøg med medfinansiering af den kommunale og amtskommunale grundkapital ved etablering af bofællesskaber for udstødte grupper, og ministeriet og jeg selv vil derfor se positivt på ansøgninger om forsøg, hvor f.eks. flere kommuner går sammen om betaling af den kommunale grundkapital.

Lovgivningen giver tillige kommunerne mulighed for betydelig indflydelse på anvisning af bolig i det almene boligbyggeri til løsning af påtrængende boligsociale opgaver, og som vi var inde på i den debat, vi netop har haft, er der også mulighed for forsøg i forbindelse med anvisning og udlejning og for at etablere deciderede udviklingsprojekter.

Dette giver og sikrer faktisk endnu en mulighed, som jeg finder væsentlig, når det gælder om at skabe mangfoldighed i boligområderne, så det også kan være attraktivt at bo der for de svage grupper, og netværket i øvrigt er tilstrækkelig stærkt, så der også er et solidarisk fællesskab.

Kommunen har pligt til at løse sine boligsociale opgaver, og boliglovgivningen rummer mange muligheder for at sikre boliger til de svage grupper. Hertil kommer Byudvalgets mange initiativer, hvor jeg blot skal nævne og fremhæve beboerrådets rolle. De er jo en slags brobyggere, støttepersoner, der forebygger med hensyn til sociale problemer, både i selve boligområdet og over for andre beboere i lokalområdet. Det er faktisk min opfattelse, at Byudvalgets arbejde har medvirket til at afdæmpe og løse nogle af de eksisterende sociale problemer i boligområderne, og jeg er også ret overbevist om, at de boligsociale aktiviteter kan forebygges, så midlertidige problemer for enkelte beboere ikke vokser sig store og uoverskuelige.

Når det så er sagt, må jeg medgive, at en generel boligsocial politik ikke automatisk kan løse alle de problemer, som de svage grupper måtte stå over for. Skal man virkelig hjælpe f.eks. de sindslidende og misbrugerne, kræver det helt særlige og målrettede indsatser, og i forbindelse med Byudvalgets arbejdsområde

må man sige, at det er karakteriseret ved en mere tværgående indsats.

Når vi taler om at forbeholde et antal boliger for de svageste grupper, er det samtidig vigtigt at være opmærksom på, at beslutningen om, hvor mange og hvilke typer boliger der skal etableres, er lagt ud til den enkelte kommune og den enkelte amtskommune. Decentraliseringen bygger jo netop på, at det er den enkelte kommune, der bedst kan vurdere størrelsen og sammensætningen af den kommunale boligmasse, og dette princip var SF i øvrigt også enig i i forbindelse med decentraliseringen af styringen af det støttede byggeri. Jeg finder derfor, at de muligheder, der findes i boliglovgivningen, skal udnyttes lokalt på grundlag af de lokale behov, i stedet for at der fra centralt hold skal indføres regler om mærkning af boliger, som specielt er forbeholdt de svageste grupper.

Det andet forslag, SF kommer med, går ud på, at der skal foretages de fornødne skridt til at sikre, at overbelastning af forsorgshjem og herberger ophører ved at etablere bedre behandlingstilbud til misbrugere og sindslidende. Gennem lovinitiativer i 1995 og 1996 er nogle af erfaringerne fra puljeordningerne udmøntet i egentlige lovbestemmelser. Det gælder f.eks. støtte i boligsituationen til personer, der har problemer med at opholde sig i egen bolig, og støtte- og kontaktpersoner for sindslidende.

Der er også taget en lang række initiativer på stofmisbrugsområdet, og i Socialministeriet er der nedsat en narkofølgegruppe, som har til opgave at følge anvendelsen af de 340 mio. kr., der er sat af til dette område. Til de sindslidende er der via botilbudspuljen siden 1996 blevet oprettet mange botilbud i form af støttecentre, beskyttede pensionater og akutboliger, og flere er undervejs. Faktisk forventes det, at der er ved at blive etableret 862 pladser mod forventet 639 pladser.

Det tredje forslag er, at der skal tages initiativ til at laves et særligt program for at forbedre standarden på forsorgshjem og herberger. Her vil jeg bare indskrænke mig til at sige, at det jo er et amtskommunalt ansvarsområde, og at der er en meget god og positiv udvikling undervejs. Men vi vil selvfølgelig gerne i regeringen prøve at kigge på, hvordan man kan forøge standarden de pågældende steder.

Endelig opfordrer man i det fjerde forslag regeringen til at sikre en bedre boligmæssig spredning, og dér vil jeg blot henvise til, at i den nye sociallovgivning og i den nye service-

lov er der faktisk ganske mange præciseringer af kommunernes muligheder for at være med til at løfte den opgave, der skal sikre længerevarende botilbud efter bilstandsloven.

Så på den baggrund er der almindelig anerkendelse til forslagsstillerne for, at de har trykket på et ømt punkt. Men det er jo også et punkt, som regeringen siden sin etablering i 1993 har arbejdet meget ihærdigt med, og hvor udviklingen faktisk går i den rigtige retning. Og det gør den jo ikke mindst, fordi de partier, der er med i satspuljeforliget, faktisk også har prioriteret det område.

Så vi tror altså ikke, at det er tiden til at sætte en hel masse nye initiativer i gang, men tiden til at sikre, styrke og kvalificere indsatsens fortsatte udvikling.

Jørn Pedersen (S):

Med hensyn til beslutningsforslag nr. B 31 er det jo klart, at vi fra Socialdemokratiets side må sige, at der er mange sympatiske ting i det forslag. Og af beslutningsforslaget fremgår det jo også klart og tydeligt, at det har taget afsæt i en tidligere debat her i salen, hvor et enigt Folketing vedtog en dagsorden, som det hed på daværende tidspunkt.

Jeg vil da gerne sige, at Socialdemokratiet er meget optaget af at gøre noget ved de dengang rejste problemer, og som det fremgik af redegørelsen fra bolig- og byministeren, er der jo allerede sket utrolig meget. Og noget af det mest konkrete, vi bør henholde os til i dagens debat, er den arbejdsgruppe, der er blevet nedsat i et samarbejde mellem Socialministeriet og Boligministeriet – dengang det hed Boligministeriet – og som den 28. november sidste år har afleveret en rapport, hvori man har set på nogle af de vanskeligheder, der kan være i forbindelse med, at forskellige ministerier og sektorer skal arbejde sammen for at oprette bofællesskaber.

Det fremgår jo også af by- og boligministerens svar herfra i dag, at allerede i januar måned tog man det første initiativ, i og med at man sendte oplysninger ud til kommunerne om nogle af de muligheder, der er.

I denne rapport nævnes der bl.a. et forslag, der går ud på at starte forsøg med medfinansiering, og det tror jeg vil være en god idé, for i forbindelse med nogle af problemerne her ser man ofte, at det kan dreje sig om små grupper i de enkelte kommuner, og at det kan være vanskeligt at få et større overblik over, hvordan man får gjort nogle af de ting, som også SF

ønsker. Og forsøg med anvisning og udlejning tror jeg også kan være med til at gøre nogle af tingene.

Med hensyn til den botilbudspulje, som blev oprettet i 1996, og hvor et bredt flertal her i Tinget jo var meget optaget af, hvordan man kan sørge for, at der kommer flere botilbud og støttemuligheder til de grupper, vi taler om her, vil jeg godt sige, at vi jo også i Socialudvalget har haft store diskussioner om, hvordan vi kan sikre, at der sker en opfølgning, så vi når de delmål og hovedmål, vi har sat os. Og dér må vi jo nu sige, at som det ser ud lige for øjeblikket, er der grund til at glæde sig, for hvor vi for måneder tilbage havde en debat om, at det går for langsomt, og at vi ikke når det, der var blevet lovet, og det, vi havde håbet på og forventet, så ser det nu ud til – som det også blev nævnt tidligere – at vi når op på 863 pladser, hvor vi faktisk på et tidligere tidspunkt blot talte om 639 pladser.

Jeg vil også godt sige, at de nye sociallove, der er vedtaget, så de træder i kraft pr. 1. juli 1998, jo helt klart har elementer i sig, der gør, at nogle af problemstillingerne i beslutningsforslaget forhåbentlig bliver klaret tidligere, end vi har set indtil nu.

Når vi taler om indsatsen for de svageste grupper med hensyn til fleksible boliger osv., vil jeg godt sige, at jeg er mindre centralist, end man åbenbart er i SF, for jeg mener stadig væk, at det må være afgørende, at problemerne løses så tæt på borgerne som muligt. Og derfor skal jeg ikke føje flere ting til den liste af meget fornuftige ting, som bolig- og byministeren kom med, men blot konstatere, at med de ting, der er sat i værk, og de ting, vi i fællesskab har opstillet som målsætning, tror jeg faktisk, vi tjener hinanden godt nok ved at sige, at nu må vi lige se, hvordan det fungerer med de opstramminger, der er på vej.

Derfor må jeg sige, at på baggrund af det afviser vi forslaget på nuværende tidspunkt. Men jeg vil også sige, at dette beslutningsforslag jo ikke bare er et boligpolitisk forslag, men også et forslag, der har meget at gøre med den debat, vi havde for nogle få minutter siden her i salen.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Med fare for at blive kaldt centralist vil jeg alligevel tillade mig at undre mig lidt over, at det blev afvist så kontant, at man fra det her Tings

side skulle gribe ind og forsøge at mærke nogle boliger. For jeg ved, at man har gjort det med ældreboliger, og at man har gjort det med ungdomsboliger, og nu ønsker vi altså, at man tager et tilsvarende initiativ på det her område.

Jeg har lyst til at citere fra en af de debatter – det er nemlig to debatter, der har ført frem til det her beslutningsforslag – hvor en tidligere socialpolitisk ordfører fra Socialdemokratiet sagde:

»Vi skal ikke nøjes med forsøg og pilotprojekter; nej, der skal ske noget, der betyder, at det her problem bliver mindre, at det bliver synligt, og at der bliver færre hjemløse.«

Og endnu et citat:

»Det er det offentliges ansvar – og det gælder både stat, amter og kommuner – at hjælpe mennesker i nød.«

Det er altså dér, jeg synes vi bør sætte ind nu fra det her Tings side og tage vores del af ansvaret, for vi har været med til at indføre distriktspsykiatrien, og nu må vi også være med til at sikre, at den rent faktisk bliver fulgt op.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil gerne sige til fru Pernille Frahm, at vi altså har det lille tekniske problem, at forslaget jo langtfra kun er et boligpolitisk forslag, og det er jo sådan set en boligpolitisk drøftelse, der er lagt op til her. Men hvis jeg kigger på de fire delforslag, som hver for sig kan være meget fornuftige og nærværende, og som jeg selv kunne opstille, vil jeg sige, at det jo rent faktisk er en længere socialpolitisk drøftelse, vi skal have, når vi skal løse nogle af de problemer.

Nu er det jo sådan, at hvis man går tilbage til december 1992, kan man sagtens finde citater fra tidligere debatter – det vil der være rig lejlighed til – men jeg vil minde fru Pernille Frahm om, at på daværende tidspunkt var det en anden type regering, vi havde her i Danmark. Og jeg vil nok sige, at i den tid, hvor vi har haft regeringsansvaret, har vi faktisk været meget optaget af netop at sætte disse grupper på dagsordenen.

Jeg synes, det har været et flot resultat af det arbejde, der har været gjort i forbindelse med f.eks. satspuljeforhandlingerne her i Tinget, og hvor også SF og andre partier har været med, at vi har kunnet blive enige om nogle store, overordnede klumper, hvor vi faktisk gentagne gange har bevilget utrolig mange penge til at

løse nogle af disse problemer. Og derfor var mit budskab ikke et betonbudskab, men en slags stille appel om at lægge mærke til, at med hensyn til boligmulighederne ser det altså meget bedre ud nu, end det gjorde for bare nogle få måneder siden.

For hvis man spørger ude i amterne, hvordan det ser ud med hensyn til planlægningen i de kommende år på disse områder, bliver man faktisk glædeligt overrasket over, at der nu virkelig er kommet skred i tingene, og at der begynder at ske noget. Og det synes jeg vi skal glæde os over frem for at tage det udgangspunkt, at vi her og nu skal gøre en hel masse ting, som alligevel skal gøres flere forskellige steder, hvis de skal blive til noget.

Så overordnet set vil jeg holde fast i, hvad jeg også sagde indledningsvis: Vi er positive over for de intentioner, der ligger her, men vi synes bare ikke, det er lige her og nu i dag i april, vi skal gøre det.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Hr. Jørn Pedersen roser forslagens enkeltdeler hver for sig, men mener, at der er rodet for mange ting sammen. Så vil jeg da gerne høre, om hr. Jørn Pedersen vil støtte forslaget, hvis vi deler det op i fire og tager hver del for sig, for så kunne vi jo se, hvor mange dele vi kunne blive enige om, og det er jeg da meget villig til at se på.

Og så kan jeg forstå, at grunden til, at den socialdemokratiske politik har ændret sig, er, at der er en anden regering, men så jeg vil sige, at der måske også er en anden holdning i de partier, der tidligere var i opposition. Og denne debat går jo ikke bare tilbage til 1992, men faktisk helt tilbage til 1991, hvor vi havde den første debat om det her område, og hvor et enigt Folketing altså via en dagsorden besluttede, at der skulle ske noget på området. Og nu sidder vi så i 1998 og forsøger at føre noget af det ud i livet, og det ville da være dejligt, hvis det kunne lade sig gøre, efter at der er gået 7 år.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Nu må jeg jo sige til fru Pernille Frahm, at jeg er en af dem, der allermost har beklaget, at der var en periode, hvor fru Pernille Frahm ikke var medlem af dette Ting. Men i den periode skete der virkelig fremskridt for de grupper, vi taler om her – uden at jeg dog dermed vil sige, at der

er nogen sammenhæng, men det gjorde der faktisk. Og også fru Pernille Frahms parti var meget aktivt i den debat og havde stor lod og del i, at det kom til at gå på den måde.

Så jeg vil stadig væk sige, at det meste af det, der er sket siden 1991 – og nu tager jeg også 1992 med, for da havde vi nemlig også de her ting til debat – har vi kunnet konstatere er sket efter 1993, hvor der faktisk er sket rigtig mange ting med et stort og bredt flertal, og det håber jeg kan fortsætte.

Men jeg kan ikke herfra i dag give tilsagn om, at hvis man tager punkt 2, 3 eller 4 ud separat, vil vi stemme for det. Jeg vil bare sige, at vi altid vil være parate til at diskutere seriøst, hvad vi kan gøre ved de alvorlige problemer. Men jeg tror altså, det vil klæde beslutningsforslaget – og det skal så være et godt råd til SF – at man fik konkretiseret det lidt, så vi frem for at diskutere denne meget brede vifte måske kunne begynde at diskutere delelementerne dér, hvor de hører hjemme.

Rikke Hvilshøj (V):

Bolig- og byministeren nævnede, at forslagsstillerne med dette forslag trykker på et ømt punkt. Og det er et ømt punkt, som også Venstre er optaget af, for til trods for vores forkromede og fintmaskede socialsystemer er der fortsat mennesker, som det ikke er lykkedes det danske velfærdssamfund at tage ordentligt vare på.

Det drejer sig om at give de mennesker, der har vanskeligt ved at få en dagligdag til at hænge sammen, nogle ordentlige og trygge rammer, og i denne sammenhæng er der altså tale om boligammerne.

Vi bruger mange ressourcer, økonomisk såvel som politisk, på at sikre en masse velfærdsgoder til folk, der sagtens kan tage vare på sig og sine, og vi glemmer let dem, der ikke råber op, men virkelig har brug for hjælp. Og der skal ikke herske tvivl om, at Venstre fortsat ønsker at have fokus på, hvordan vi bedst kan hjælpe de allersvageste, også når det som her drejer sig om bomuligheder.

I 1996 blev der afsat penge til etablering af botilbud, og det ser nu ud til at ende med en støtte til – som jeg har forstået det – 886 boenheder. Det er i hvert fald et stykke af vejen.

Et af de problemer, som i hvert fald jeg ser at vi stadig væk har i dag, er, at der er ca. 700 personer indlagt på de psykiatriske hospitaler, som har været indlagt i mere end 1 år. For et psykiatrisk hospital bør ikke være et sted, hvor man

har sin folkeregisteradresse, men det kræver selvfølgelig, at der findes andre alternativer. Og vi burde kunne bruge ressourcerne mere hensigtsmæssigt til at sikre nogle ordentlige botilbud, og her bør vi også overveje i højere grad at benytte satspuljen til sådanne initiativer.

Men om dette beslutningsforslag indeholder de rigtige fortsatte tiltag, vil vi gerne vente til den nærmere udvalgsbehandling med at afgøre.

Er det f.eks. en rigtig løsning at foretage en bolig-mæssig spredning i et forsøg på at sprede de vanskeligt stillede grupper, hvis de alligevel søger til byerne og koncentrerer sig dér? Skal vi så ikke i stedet for møde dem dér, hvor de er, og hjælpe dem dér?

Vi vil appellere til kommunerne og amterne om at opprioritere dette område. Og jeg mener faktisk, at vi skal passe på ikke at fratage kommunerne og amterne deres ansvar ved at detailovgive om antallet af boliger til de vanskeligt stillede, ikke for kommunernes og amternes skyld, men fordi man lokalt har en meget bedre fornemmelse af det konkrete behov og mulighederne for en individuel tilpasning. Men vi skal sikre kommunerne og amterne de nødvendige redskaber til at opfylde det meget brede politiske ønske om at skabe trygge rammer for vore vanskeligt stillede borgere.

Med den nye servicelov, der træder i kraft den 1. juni i år, vil der blive mulighed for, at private organisationer får mulighed for at opføre refugier, bofællesskaber og andre botilbud uden først at skulle have en driftsoverenskomst med en kommune.

Dette Venstreinitiativ vil sikre muligheden for en vifte af forskellige tilbud, der er individuelt tilpasset, og sikre målrettede løsninger, idet de bånd, der tidligere er lagt i form af krav om driftsoverenskomster, nu bliver løst. Og på dette område nærmer vi os også princippet om, at pengene følger borgeren, og det er det, vi har brug for, ikke store forkromede løsninger, men en masse differentierede tilbud, som er tilpasset den enkeltes behov.

Som sagt vil Venstre afvente udvalgsbehandlingen, før vi tager stilling til, om forslagene i dette beslutningsforslag er de rigtige forslag til sikring af bedre bolig-mæssige forhold for de udstødte og marginaliserede grupper i Danmark.

Jens Heimbürger (KF):

Med det her beslutningsforslag kan man sige, at dagens debat er indsnævret til en meget mere

konkret gruppe, hvor man virkelig kan tale om, at vi har at gøre med de absolut mest udstødte i det danske samfund, og hvor det er svært ikke at se positivt på, at der skal gøres noget for dem.

Derfor er vi også meget positive over for hele holdningen i mange af forslagene i beslutningsforslaget. Det må være vores pligt at hjælpe disse marginaliserede grupper. Og hvis man ser på vores historik, synes jeg egentlig, den er lidt bedre, end hr. Jørn Pedersen antyder, for jeg mener, at vi altid har været indstillede på at kigge meget grundigt på, hvad der kan gøres for netop mennesker, der har et misbrugsproblem.

Men det kræver jo ikke mindst, at vi får kommunerne og amterne inddraget, således som der har været tale om her. Og det kunne jo være, at vi også blev nødt til at presse lidt på over for kommunerne med henblik på at få dem til at anvende deres anvisningsret og dermed sikre, at denne gruppe får fortrinsret frem for andre grupper med hensyn til en bolig. Så jeg vil da opfordre regeringen til at tage det her op i forbindelse med forhandlingerne med Kommunernes Landsforening, hvis det ikke allerede er på dagsordenen.

Og hvis der kommer gode argumenter på bordet, er vi selvfølgelig også indstillede på at kigge på, om der skal bruges flere penge på det her område. For vi vil gerne fortsætte den linje, som jeg var inde på at vi altid har haft, og jeg tror, vi sagtens kan være med i et bredt samarbejde omkring det her, hvis der under udvalgsarbejdet kan opnås enighed om, hvad der yderligere skal gøres på det her område.

Så vi ser frem til den fortsatte drøftelse.

Egil Møller (DF):

Forslaget fra SF lyder i første omgang ganske interessant og fornuftigt, nemlig at sikre bedre boliger til de svagest stillede grupper. Det er vi i Dansk Folkeparti principielt enige i. Men når vi gennemlæser bemærkningerne til forslaget, er vi i Dansk Folkeparti betænkelige ved, at det kommunale og amtskommunale selvstyre får trukket et forslag fra Folketinget ned over sig. For som bolig- og byministeren nævnte i sin redegørelse, er det et kommunalt og amtskommunalt anliggende; det er vi principielt enige i. Der, hvor beslutningerne skal tages, er – som anført af bolig- og byministeren – i det nære miljø.

Så kunne jeg godt have lyst til at sige her, at når jeg nu hører den slags budskaber fra Socialdemokratiet – og det nævnte også ordføreren i sin ordførertale – kan jeg ikke lade være med at tænke på, at man jo har det modsatte synspunkt, når det gælder EU-spørgsmål, for 80 pct. af de love, vi gennemfører her i Folketinget, er jo affødt af, hvad man finder på i Europa-Parlamentet. Men sådan har man det åbenbart i Socialdemokratiet: Man siger ét ved festlige lejligheder og noget andet til andre tider.

Forslagsstillerne anfører, at der mangler bedre boliger til de forskellige grupper, der er omtalt i lovforslaget, og det er vi ikke uenige i, men som alle ved, er den gennemsnitlige boligstandard i Danmark udmærket, og i Dansk Folkeparti kan vi beklage, at dette Ting i forbindelse med de mange tildelinger af statsborgerskaber har haft så travlt med at installere udenlandske statsborgere i den sociale boligmasse. For havde det nu ikke været tilfældet, havde boligsituationen set anderledes ud for netop de svage grupper.

Men uanset disse kritiske bemærkninger vil vi deltage positivt i udvalgsarbejdet.

Annie Lunde Hansen (CD):

Med dette beslutningsforslag sættes der fokus på et område, hvor der påhviler de politiske partier en meget stor og særlig forpligtelse. For vi repræsenterer på dette område mennesker, hvis sociale situation er så dårlig, at de i mange tilfælde knap nok evner at tale deres egen sag endsige tage ordentligt vare på sig selv, og derfor skylder vi dem at være ekstra opmærksomme på, om den offentlige indsats er tilstrækkelig.

Et af de store boligsociale problemer er, at vi nok evner at tilbyde en række af disse mennesker et sted at være, men ikke kan tilbyde dem en egnet bolig.

CD finder det bekymrende, hvis en gruppe ressourcetsvage borgere i dette land enten overlades til at visne i en anvist uegnet bolig eller aldrig kan forlade den institution, de er havnet på, fordi der mangler udslusningsmuligheder til dem. Derfor bliver vi nødt til at tage boligmulighederne for socialt belastede personer op til nærmere overvejelse, og CD er enig i intentionerne i dette forslag.

Men den mærkning af boliger, som SF foreslår, er CD nok lidt tøvende over for. For en mærkning af boliger til særlige grupper kan ganske vist bruges til at skabe boliger beregnet

de til personer med bestemte behov og til at sikre bestemte grupper en bolig, og indtil nu har løsningen været anvendt over for grupper, som befolkningen ikke har den store berøringsangst over for, og som heller ikke nedvurderes i bred almindelighed, såsom unge, ældre og handicappede. Men anbringer vi sindslidende eller personer med misbrugsproblemer eller med andre alvorlige sociale vanskeligheder i særligt mærkede boliger, kan vi vel ikke sige os fri for, at vi til en vis grad stempler de mennesker, der skal bo der, så mærkningen af boliger risikerer at blive til en mærkning af mennesker.

CD mener, at vi skal være forsigtige med at bygge boliger, hvor beboerne er stemplede fra den dag, hvor de flytter ind. Meningen er jo at rette op på mangelen på udslusningsmuligheder, og spørgsmålet er, hvor megen udslusning der kan blive tale om, hvis de nye beboere fra den første dag mødes med skepsis eller ligefrem mistillid af naboerne og det omkringliggende miljø.

Men når det er sagt, kommer vi ikke uden om, at mangler der udslusningsmuligheder, må de findes. Vi kan ikke være tjent med at fastholde personer på behandlingsinstitutioner og i herberger, hvis de i virkeligheden er bedre tjent med at blive sluset ud i lokalsamfundet. Men det er nødvendigt at give dem den støtte, som de har behov for og krav på, og om nødvendigt må vi målrette flere midler til denne gruppe af de dårligst stillede, f.eks. gennem satspuljen. Ord alene gør det ikke.

Små, billige etrumsboliger er ofte i lignende debatter blevet gjort til de forløsende ord, men at anvise en individuel bolig af en overskuelig størrelse er faktisk ikke altid sagen, for hvor meget er det værd at bo i egen bolig, hvis man ikke kan klare sig alene? Derfor skal udslusningen til egen bolig følges op med støtte, så vi ikke bare overlader disse mennesker til sig selv – med stor ensomhed til følge og med fortsat uløste problemer.

Vi må også erkende, at i mange situationer vil en mellemting mellem egen bolig og en institutionsplads i virkeligheden være det bedste.

Derfor mener CD, at det er nødvendigt at satse yderligere på bofællesskaber, og vi finder det rigtigt at overveje muligheden for at etablere bofællesskaber i tilknytning til de eksisterende herberger, for her er der god mulighed for udslusning uden at lade nogen i stikken. Og vi synes, ideen med at etablere bofællesskabslig-

nende boformer med ekstra støtte er værd at overveje nærmere. Det drejer sig jo om mennesker, som vi ikke har fået fat i, og som er faldet igennem det sikkerhedsnet, som vores samfund normalt praler så meget af. Og det ville klæde det danske samfund, om vi aldrig fandt mennesker sovende på bænke eller i trappegange med deres ejendele i plasticposer; det er jo mennesker, som også har krav på hjælp og forståelse.

CD ser derfor positivt på de mange gode intentioner i dette forslag, og vi vil se positivt på forslaget under udvalgsbehandlingen.

Dorit Myltoft (RV):

Den foregående forespørgselsdebat drejede sig efter vores opfattelse om initiativer rettet mod den femtedel af den voksne befolkning, som på forskellig vis kan siges at være sat ud på et sidespor.

Dette beslutningsforslag drejer sig om en væsentlig mindre gruppe mennesker, og det er koncentreret om et af de vigtigste problemer for disse mennesker, nemlig sikringen af en bolig og et hjem for den absolut dårligst stillede og mest belastede gruppe mennesker.

Jeg skal minde om, at et hjem er mere end blot en bolig, hvor man har tag over hovedet, om end det er nok så vigtigt i et klima som det, der er det herskende i Danmark.

Indimellem kan den opgave at sikre et hjem til alle synes nærmest uoverskuelig, og der er brug for alle gode, kreative forslag, hvis det skal lykkes, og mange hænders arbejde skal inddrages.

I Det Radikale Venstre har vi været med til at sætte initiativer i gang, som er målrettede mod den svageste gruppe af mennesker. Og skal jeg gå tilbage i historien, sådan som ordføreren for forslagsstillerne, fru Pernille Frahm, også gjorde, kan jeg især nævne tidligere socialminister Aase Olesens forsøg og udviklingsarbejde med de såkaldte SUM-midler. Dette grundlag har vi arbejdet videre med i den nuværende regeringskonstellation, især gennem Byudvalget og med midler fra satsreguleringspuljen.

Det Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget fra SF, fordi vi mener, at de initiativer, som regeringen allerede har iværksat, virker mere målrettet mod løsningen af de opridsede alvorlige problemer.

Keld Albrechtsen (EL):

Det er positive intentioner, der ligger bag det beslutningsforslag, SF har fremsat, og vi er i

Enhedslisten enige i, at der skal gøres noget mere ved disse ting.

Vi skal selvfølgelig allerførst huske på – og det ved ministeren jo noget om med den baggrund, hun har som tidligere arbejdsminister – at det ikke er nok at løse boligproblemerne. For en række mennesker er den sociale udstødning jo grundlæggende forårsaget af, at der desværre stadig væk ikke er det nødvendige antal arbejdspladser til stede.

Det er også et problem, at man i stigende grad forlader sig på tvangsaktivering til sultetakst i stedet for rigtige arbejdspladser. Den bemærkning synes jeg skal med, inden vi kigger på de mere specifikke ting, der ligger i det her forslag.

På boligområdet mener vi at det afgjort er et gode, at man, når man nu skal kigge på byfornyelsen og senere i efteråret måske på lejelovgivningen, tager i betragtning, at hvis man fortsætter en udvikling med en byfornyelse og en lejelovgivning, der underminerer vilkårene for de dårligst stillede på boligmarkedet – de lejere, som ikke kan betale en stigende husleje, og de lejere, som ikke får et tilbud i byfornyelsen, fordi deres bolig måske sammenlægges med nabo-boligen, og de ikke har råd til at blive boende i det byggeri, der så bliver færdigt, og dermed bliver fordrevet fra deres kvarter, og der så kommer en lejelovgivning oveni, som ikke er god – vil disse problemer altså forstærkes fremover. Og dér tror jeg der ligger en meget væsentlig opgave for regeringen i sammen med SF og Enhedslisten at være med til at skabe en lejelovgivning og en byfornyelseslovgivning, som skaber fundamentet under dette her.

Der er i bemærkningerne til SF's forslag en kritik af regeringens Byudvalgsprogram.

Nu vil jeg dog nok sige, at den kritik er meget skarpt formuleret i bemærkningerne. I det kvarter, jeg selv bor i, har vi mange beboere, som f.eks. er udskrevet fra psykiatriske afdelinger. Vi har i forbindelse med byudvalgsprojektet oprettet væresteder, kolonihaveprojekter osv., og det er da i høj grad de mennesker, som kaldes marginaliserede, som vi har fået integreret i de projekter.

Det er selvfølgelig svært, og det kommer ikke af sig selv, men så meget synes jeg dog skal siges, når kritikken nu er så stærkt formuleret i SF's bemærkninger.

Det kan så godt bekymre mig lidt, om vi med den beløbsramme, som det lykkedes os at få igennem for beboerrådgivere, også efter udlø-

bet af den nuværende periode vil være i stand til at fastholde de ting, der har virket positivt, og få dem videreført i en ny 4-årig periode med den tilstrækkelige økonomiske og beboerrådgivningsmæssige opbakning.

Det er i hvert fald en problemstilling, jeg gerne vil gøre ministeren opmærksom på, for jeg ved, at ministeren interesserer sig for byudvalgsperspektivet.

Vi vil fra Enhedslistens side gå ind i udvalgsarbejdet med en absolut positiv indstilling til det her forslag og prøve at se, om ikke der kan skabes et flertal i Folketinget, som vil være med til i højere grad at fremskynde indsatsen for at sikre den boligsociale indsats også for de allervanskeligst stillede grupper.

Vi vil gerne sige forslagsstillerne tak for, at de har givet os mulighed for at få den her debat i dag om disse tunge problemer. Jeg vil også personlig gerne sige tak for det, for det er et arbejde, jeg selv som boligforeningsformand tidligere har været meget direkte engageret i og gerne vil være med til også her som folketingsmedlem at gøre en ekstra indsats for.

Så jeg håber, regeringspartierne ikke henfalder til selvtilstrækkelighed og på forhånd mener, at det, som de nu engang har skrevet, bare er godt nok og ikke kan forbedres, for det kan det nu vistnok, og det håber jeg så trods alt vil være regeringspartiernes indfaldsvinkel også i behandlingen af det her forslag.

Nogle gange kan man jo godt ved at lytte til andre få nogle ideer, der kan forbedre også det, man selv har lavet og synes er så fremragende.

Kirsten Jacobsen (FP):

I Fremskridtspartiet vil vi gerne rose SF, fordi de har fremsat dette beslutningsforslag. Vi er meget glade for at få en debat, og jeg kan allerede nu sige, at den problemstilling, som forslaget indeholder, er vi positive over for. Vi håber virkelig, som også tidligere ordførere har sagt, at der kan findes et bredt flertal, som får gjort noget ved de her problemer.

Det er ikke sikkert – jeg vil da i hvert fald ikke afvise det – at vi ikke kommer med lidt andre forslag og kunne tænke os lidt andre vinkler, men det er småting set i relation til at få gjort noget for gruppen.

Så vil jeg ærlig talt sige til boligministeren: Det kan godt ske, regeringen har prioriteret området højt, men jeg synes ikke, regeringen har noget at prale af, for så havde vi ikke haft 10.000 hjemløse.

Vi er da nødt til at acceptere, at regeringen gennem den politik, den har ført i forbindelse med byfornyelse, har accepteret nedlæggelse af utallige lejligheder, som ville være egnede.

I Boligudvalget har vi et grelt eksempel, som vi alle husker. Det er Ahornsgade 10 her i København, hvor man altså ikke kunne lade et baghus stå og derved reducerede antallet af mindre lejligheder med 13.

Hvis ministeren er enig i, at man skal bibeholde nogle billige lejligheder, skulle man prøve at se på nogle af de områder. Jeg kunne da også anbefale ministeren at være lidt mere velvillig over for at fjerne den paragraf, der gør det muligt for kommuner og andre offentlige myndigheder at omdanne gode beboelseslejligheder til erhvervslejligheder og godkende sig selv til dem. Det er ikke særlig flatterende.

Set med Fremskridtspartiets øjne er det sådan, at der er to grupper. Der er den gruppe, som kan være i en individuel lejlighed, og som vi naturligvis bør skaffe en sådan mindre, individuel lejlighed, og der er den anden gruppe, som ikke nødvendigvis er i stand til at være der. Vi kan ikke acceptere, at fordi distriktspsykiatrien er løbet af sporet, skal de syge gå rundt som hjemløse i gaderne.

I den forbindelse vil jeg godt nævne et projekt, som Aalborg Kommune har stået for. Det er ikke så tit, at jeg finder anledning til at rose netop Aalborg Kommune rent boligpolitisk, men her vil jeg gerne gøre det.

Man har uden for Aalborg lavet en skurby til hjemløse som et alternativ til herbergerne, og det er rigtige boliger. Der findes ikke en masse regler derude. Man har en social vicevært, og man kan uden større problemer have hund, lave bål og sågar drikke, hvad man vil, uanset hvilken procent det indeholder. Der er nogle regelsæt, men disse mennesker føler sig hjemme dér. De er ikke til gene for nogen som helst, og det burde faktisk være en pligt for enhver kommune at lave noget tilsvarende.

Jeg vil anbefale boligministeren at invitere Boligudvalget på en tur til Aalborg for at se skurbyen. Vi har utrolig mange tomme flygtningelandsbyer stående rundt omkring i Danmark, som med meget kort varsel kunne indrettes på samme måde.

Som oplysning kan jeg sige, at 16 m² dér med adgang til bad og køkken kun koster 1.500 kr. og giver berettigelse til boligstøtte, mens en plads på Sundholm på 9 m² koster 1.800 kr. Det er for den gruppe, som simpelt hen ønsker det

fællesskab, men som har meget svært ved at blive puttet ind i en opgang.

Jeg håber også, at SF vil være med til at se på den slags utraditionelle løsninger, så vi ikke partout skal have alle mennesker strikket ind i en almindelig lejekontrakt og bo med et husordensreglement, hvor der hverken må være kanariefugl eller skildpadde.

Vi vil gerne have de individuelle løsninger, som passer til de menneskers behov og til deres pengepung, og det synes vi at Folketinget i enighed burde finde sammen om, for vi kan simpelt hen ikke være bekendt at have de mange, mange, mange mennesker gående hjemløse.

Så er der et reelt problem, som jeg vil bede boligministeren om at tage fat i. Det kan ikke passe, at vi har et teknisk problem, som gør det umuligt for en hjemløs at få en bolig, nemlig det, at når man ikke har en fast adresse, og det har man ikke, når man bor på Sundholm eller et andet herberg, kan man ikke blive skrevet op til en bolig, eller man kan ikke få en fraflytningsattest fra det ene folkeregister og blive tilmeldt et andet. Et så teknisk problem må vi kunne løse her i Folketinget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Vi mener i Kristeligt Folkeparti, at SF her har fremsat et væsentligt forslag, idet SF behandler nogle problemer, som der ifølge det, jeg kan høre under debatten, er bred enighed om i Folketinget at vi må arbejde på at løse bedre, end vi har magtet at gøre det indtil nu.

Om SF så lige i enhver henseende har fundet de vises sten, må jo undersøges nærmere under udvalgsarbejdet. Når man f.eks. under det første operative punkt taler om, at man skal have mærkning af et antal boliger, der specielt er forbeholdt de hjemløse, sindslidende, misbrugere og folk fra Kriminalforsorgen osv., ved jeg ikke, om det er sagen.

Jeg kan forstå, at man har været med Boligudvalget i Rotterdam, og at det er dér, man har fået den idé. Jeg var ikke med på den tur, så jeg må i hvert fald høre lidt om baggrunden for det. Hvad var det, man konkret ville løse i Rotterdam? Var det helt det samme som det, SF vil løse?

Der er også nogle andre ting, vi gerne vil have undersøgt nøjere i udvalget, men vi er meget optaget af de samme problemstillinger, som SF her berører, og vi må se på, hvad vi kommer frem til under udvalgsarbejdet.

Pernille Frahm (SF):

Jeg må jo starte med at takke for den forholdsvis gode behandling i hvert fald intentionerne i forslaget får, og så kan jeg altså ikke lade være med at være bekymret over, hvad al den velgørenhed og positivisme så skal bruges til, når det kommer til stykket. Vi har jo haft debatter før på det her område, som flere ordførere har sagt, i marts 1991 og i december 1992 så vidt jeg husker, hvor et enigt Folketing, og det vil sige alle ordførere eller i hvert fald repræsentanter for stort set alle de partier, der nu er til stede, har erklæret nøjagtig den samme velvilje, som man gør i dag, og alligevel står vi med et problem.

En grund blandt mange er, at vi er i gang med en forbedring af boligmassen, og det er jo et tiltrængt løft til f.eks. den bydel, jeg selv i mange år har boet i, Vesterbro, men samtidig ser man også ved de her bydels- og kvartersløft, at vi får en ændring af beboermassen. Vi får en gruppe mennesker, som det bliver vanskeligere at tilbyde en bolig, og vi taler i alle de her diskussioner om ghettoer, om at sprede problemerne osv. Vi er også selv inde på det i vores forslag, men vi glemmer altså at komme med nogle konkrete steder, hvor vi kan sprede de her problemer hen. Hvor skal de mennesker så være, når de ikke skal være der, hvor de er nu?

En af grundene til, at SF ønsker en kald det bare centralistisk løsning på det her, er jo, at vi oplever en NIMBY-effekt på området. Vi oplever præcis det, som ordføreren for Centrum-Demokraterne sagde: Det er ikke en gruppe mennesker, man nødvendigvis ønsker at slå sig ned ved siden af, det er ikke en gruppe mennesker, man nødvendigvis synes, det er rart at se bliver ens naboer i ens nyoppudsede kvarter, og netop fordi der er den modvilje, er det et område, man er nødt til at gøre en særlig indsats for.

Vi mener ikke, det er nok, at man overlader det her til amter og kommuner alene. Vi mener, at der skal gøres en yderligere indsats, sådan at man kan forpligte amter og kommuner – og det kunne da godt være gennem de kommunale forhandlinger, som hr. Jens Heimburger har foreslået – til at mærke en række boliger til denne gruppe.

Når Det Konservative Folkepartis ordfører foreslår, at man skal tage det op i forhandlingerne, er det så et nyt signal, for man har aldrig herindefra været villig til i hvert fald på for-

hånd at bede om, at nogle bestemte områder blev taget op. Hver eneste gang der har været forsøg på det, er det blevet afvist heroppefra af regeringen.

Vi oplever, at problemerne ikke er løst. Vi oplever, at der nogle steder er en bedring i form af forsøgsordninger, puljeordninger, særlige projekter, men sagen er jo, at det her ikke er noget midlertidigt. Det er ikke midlertidige problemer, det er ikke problemer, man kan løse gennem puljer, projekter og forsøgsordninger. Det er varige problemer. Det er mennesker, som skal leve resten af deres liv i en eller anden boform, og de har vel også et krav på at vide, hvor de skal leve de næste 5 år, og om de også skal tilbringe de næste mange år det sted, de opholder sig, eller om det hele vil vende rundt, når projektet udløber.

Jeg lyttede meget nøje til forespørgselsdebatten tidligere på dagen. Jeg kunne desværre ikke selv være til stede i salen. Jeg hørte også bolig- og byministerens svar, og også hun henviste til projekter og særlige forsøgsordninger.

Men som sagt: Jeg mener, der skal noget mere, noget varigt til, hvis vi skal skabe den nødvendige tryghed på det her område.

Ellers vil jeg takke også ministeren for en positiv holdning til det, men ministeren gør jo ikke overraskende det, som ordføreren fra Socialdemokratiet også gør, nemlig beder os om at vente og se, så løser problemerne sig selv. Bare regeringen sidder længe nok, så skal vi bare se løjer og langkål. Det glæder vi os selvfølgelig alle sammen til, men vi kunne godt tænke os, at nogle ting bliver sat lidt op i tempo.

Fru Rikke Hvilshøj tilkendegav sådan set også en positiv holdning til det, igen bortset fra det her med, at det må være noget, kommuner og amter tager sig af, og her deler vi altså ikke sådan uden videre troen på, at det løser sig af sig selv, heller ikke hvis man bare opfordrer kommuner og amter. Det samme med Det Konservative Folkeparti.

Til Dansk Folkeparti vil jeg bare kort sige: Udlændinge, der er blevet danske statsborgere, er altså ikke udlændinge, de er danskere. Sådan er det.

Fru Annie Lunde Hansen fra CD har jeg sådan set svaret, det var det her med den gruppe, der ikke er populær.

Det Radikale Venstre sagde, ja, det var meget flot: Et hjem er mere end blot en bolig. Og det

er præcist og rigtigt. Et hjem er mere end tag over hovedet.

Et hjem er også en fremtid. Et hjem er noget varigt. Et hjem er også et sted, hvor man kan sætte nogle initiativer i gang. Et hjem er et sted, man har lyst til at komme.

Derfor er det her forslag meget bredt, og derfor håbede vi egentlig på, at vi også kunne vække Det Radikale Venstres interesse ved sådan en helhedstilgang til området. Vi vakte interessen, men ikke støtten, og det kan vi kun beklage.

Til Enhedslisten vil jeg sige, at jeg er helt enig i de problemstillinger, der bliver rejst her, om, at byfornyelse og dele af lejelovgivningen er med til at forstærke problemerne. Vi vil altså gerne være med til at styrke lejernes rettigheder, naboernes rettigheder, og naboernes mulighed for at få en tålelig situation i deres bolig, men vi ved også, at denne styrkelse af lejeres ret til f.eks. at slippe af med besværlige naboer er med til at skabe ekstra problemer for denne gruppe.

Enhedslistens ordfører rejste også problemet, om projekterne overhovedet kan fortsætte, altså om det er varige løsninger, vi går i gang med. Det er en meget sart og skrøbelig gruppe mennesker, vi taler om, så når man sætter noget i gang her, skal det altså være ting, der kan vare.

Jeg vil også takke fru Kirsten Jacobsen fra Fremskridtspartiet for den positive tilslutning og sige, at utraditionelle løsninger jo absolut også er ånden i forslaget, og dem vil vi gerne være med til.

Kristeligt Folkepartis ordfører, hr. Flemming Kofod-Svendsen, talte om denne rejse til Rotterdam. Jeg deltog heller ikke i rejsen, og jeg mener heller ikke, at man sådan uden videre kan overføre én bys løsningsmodel til en anden by. Det er heller ikke det, der er intentionen, det er bare til inspiration, at der altså er nogle steder i verden, hvor man mærker en række boliger også til denne gruppe, sådan som vi mener man skulle. Det var sådan set et argument for, at det kan lade sig gøre, og vi mener stadig væk, at det var rigtigt at gøre det.

I øvrigt vil jeg takke for behandlingen, håbe det bedste og frygte det værste.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Der blev talt om naboernes interesse i det her, og fru Pernille Frahm sagde, at de i beslutningsforslaget omtalte grupper ikke er grupper,

man ønsker at være nabo til. Nej, det kan man da godt sige at det ikke er, og naboer, der f.eks. har boet i en ejendom i 25 år, kan jo få deres livskvalitet ødelagt.

Så ved jeg godt, at by- og boligministeren talte om de råd, der skulle nedsættes, og der er forsøgsordninger bl.a. i Gladsaxe med beboerråd, der har en vis indflydelse på, hvem kommunerne anviser til boligerne. Jeg synes, det burde være en hundredeprocentsret for beboerråd at sige: Vi vil have en homogen sammensætning i vores boligblokke. Og hvem kan bedst finde ud af, hvad der er homogenitet i denne forbindelse? Det må så sandelig være naboerne. Så jeg håber, at by- og boligministeren gør disse råd permanente.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal ikke beskæftige mig med nabostridighederne, men jeg vil godt stille et konkret spørgsmål.

Alle er enige om, at vi mangler penge til det her, og nu kommer jeg med et forslag. Hvad med at nedlægge Ungdomsboligfonden, som vi lavede for 10 år siden, og som aldrig nogen sinde med sine 8 mio. kr. har lavet noget som helst andet end administration af sig selv og bestyrelshonorarer til tidligere partikammerater? Den har sjældent skaffet boliger; de kan i hvert fald tælles på én hånd. Der har vi 8 mio. kr., som vi alle sammen kunne bruge til gavn for en gruppe, som har virkelig god brug for dem. Og så vil jeg anbefale, at man ikke lader den samme bestyrelse forvalte dem.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Pernille Frahm nævnte spørgsmålet om klageret og de problemer, der kan opstå dér. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at Enhedslisten i december, var det vist, sammen med SF stemte imod de nye regler om beboerklagenævn, fordi vi mente, de gik for vidt med hensyn til at underminere retssikkerheden netop for de her grupper, som vi taler om i dag.

Der er et spørgsmål i den forbindelse, som jeg godt vil rejse: Når man nu f.eks. taler om dette her med at mærke et antal boliger, vil jeg nu nok tro, at den ordning, vi allerede har med, at kommunen har anvisningsret til hver fjerde bolig i det almennyttige byggeri, som bliver ledig, måske nok er et bedre system, for på den måde får man ikke på forhånd knyttet, hvad

skal man sige, en stempling til det at blive til-
delt en bestemt bolig.

Men man kunne udvide det system, så det
reelt også kom til at omfatte de private lejebo-
liger. Det synes jeg kunne være noget, der vir-
kelig kunne åbne for, at også de aller dårligst
stillede fik en reel valgmulighed, og der har de
frivillige ordninger, man har haft indtil nu, altså
vist sig ikke at give nogen boligtilbud af betyd-
ning.

(Kort bemærkning).

Annie Lunde Hansen (CD):

Jeg vil gerne sige til fru Aase Madsen, at det er
muligt, at naboerne skal bestemme i en opgang,
og der er også noget, der hedder en boligbesty-
relse, men det er vigtigt, at de mennesker, som
man mener befinder sig på et punkt, hvor de
kan klare udslusning til en lejlighed, selvfølge-
lig får støtte, så de får lært, hvordan man opfø-
rer sig, når man kommer ud og skal bo i egen
bolig.

Selvfølgelig skal de mennesker også indord-
ne sig under de regler, der nu engang gælder i
samfundet, men vi skal vel ikke, før vi sender
dem derud, og før at vi ved, hvordan de egent-
lig reagerer, have noget imod de mennesker, for
så får vi dem aldrig sluset ud.

Jeg synes, det var en meget kedelig bemærk-
ning.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg kan ikke sådan lige på stående fod svare fru
Kirsten Jacobsen på, om de dér 8 mio. kr. skal
hentes i Ungdomsboligfonden.

I øvrigt mener jeg, at en række af initiativerne
til de her forslag selvfølgelig kommer til at
koste penge, men en del af det kommer jo ikke
til at koste andet end lidt vilje til at administrere
og til at udpege en særlig gruppe boliger til
denne gruppe mennesker.

Det er fuldstændig rigtigt, som hr. Keld
Albrechtsen siger, at vi stemte imod den idé
med, at man har ret til at få verfet sine naboer
ud netop af denne grund.

Jeg mener nok, at man alligevel skal gå lidt
videre end kommunens anvisningsret, når man
skal sikre pladser til den her gruppe. Om det
skal være mærkning sådan med et skilt uden på
døren, er jeg ikke sikker på, men gruppen er jo
sådan set allerede på forhånd stemplet.

Jeg kan kort nævne et projekt på Vesterbro
for ni sindslidende under distriktspsykiatrien,

hvor man efter ca. 1 år måtte erkende, at to af
dem kunne man ikke lade blive i projektet. Ikke
på grund af den indsats, man skulle gøre, og
ikke på grund af de problemer, de gav projek-
tet, men fordi naboerne ikke ville acceptere de
to. Og det endte med, at den ene nu er på den
lukkede afdeling, og den anden er på Mændenes
Hjem.

Den dér gode nabofølelse kunne jeg godt
efterlyse en gang imellem, ligesom jeg godt
kunne efterlyse, at der var nogle flere mulighe-
der, sådan at hvis mennesker ikke passede ind i
det ene projekt, fandtes der dog et andet sted,
de kunne henvende sig, som et alternativ til
gaden eller til den lukkede afdeling.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

SF's ordfører antydede heroppefra, at Dansk
Folkeparti ikke er i stand til at skelne mellem
udlændinge og danske statsborgere. Jeg vil godt
lige præcisere også over for SF's ordfører, at
naturligvis er vi i Dansk Folkeparti klar over, at
når udlændinge kommer her som flygtninge og
får tildelt et dansk statsborgerskab, og det får
de fleste af dem, er de naturligvis danske stats-
borgere. Det er vi ikke i tvivl om.

Men det, jeg godt vil henlede opmærksomhe-
den på, og det er sagt nogle gange heroppefra,
er, at vi mangler titusinder af boliger til de sva-
gest stillede grupper.

Jeg tror ikke, fru Pernille Frahm kan finde
mange af disse nye mennesker, vi har fået her
til landet, blandt de ti tusinde. Vi kan nu en-
gang ikke gøre mere, end vi har mulighed for
med de ressourcer, vi har, og det er den priori-
tering, Dansk Folkeparti og SF nok er uenige
om.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg er da meget ked af, at CD's ordfører synes,
det var kedelige bemærkninger, jeg kom med
om de permanente beboerråd.

De permanente beboerråd sætter da netop en
dialog i gang. Før disse svage grupper kommer
ind, skal der tages kontakt til beboerrådet, såle-
des at man er forberedt og der kommer en posi-
tiv dialog.

Jeg kan ikke se, at det skal være en kedelig
bemærkning, tværtimod ville det være godt for
alle parter.

Bolig- og byministeren (Jytte Andersen):

Jeg synes faktisk, det tegner godt. Jeg har siddet og glædet mig over denne debat og de stærke og meget gode holdninger, der er kommet til udtryk fra praktisk talt alle Folketingets partier.

Når jeg glæder mig over de tilkendegivelser, hænger det sammen med, at vi står over for en debat om byers udvikling og byers funktionsvne i forhold til den perspektivplan, jeg gerne vil lægge frem til almindelig bred diskussion, og med de holdninger, der er kommet til udtryk her, er der i hvert fald god grund til at glæde sig over den del af bypolitikken, som handler om det bysociale arbejde. Der er også god grund til at glæde sig, for det er jo også kommet til udtryk her, at man godt ved, at de gode holdninger koster penge.

Der er flere gange blevet peget på satspuljepengene, og vi står jo også her i efteråret over for igen at skulle tage stilling til, hvordan satspuljepengene i øvrigt skal fordeles, og når jeg skal komme med mine forskellige forslag til disse forhandlinger, vil jeg i hvert fald have debatten i dag i min erindringsbog.

Endelig står vi også over for de finanslovforhandlinger, der kommer hvert eneste år, og også her vil der være lejlighed til på forskellig vis – når det drejer sig om udvikling, byfornyelse og mange andre ting – at få de her meget varme følelser, der er kommet til udtryk, med i de lidt mere kolde, kontante diskussioner, der normalt er om økonomi. Jeg synes, debatten her kunne være et eksempel på, at der altså også skal puttes følelser ind.

Jeg er faktisk meget enig med fru Pernille Frahm i, at dette område ikke har stået stille siden 1992. Det synes jeg faktisk ikke, og det er der heller ikke givet udtryk for, men det er klart, at vi ikke er nået vejs ende.

Jeg er enig med fru Pernille Frahm i, at puljer ikke er nok. Det er faktisk vigtigt at få nogle af de her ting implementeret, som det hedder på nudansk, i den generelle lovgivning. Altså ansvaret for de svage kan ikke betales med en eller anden puljeordning, men skal ind i lovgivningen, når det drejer sig om den helhedsorienterede byfornyelse, om lovgivning om almene boliger, om det bysociale ansvar og selvfølgelig også, når det drejer sig om social- og service-lovgivningen.

Det var det, jeg prøvede at sige i min tale, som måske var lidt sporadisk, fordi den skal være så kort, og jeg skal sige så meget og signalere, at der er lagt nogle lovgivningsmæssige

rammer. Folketinget skal selvfølgelig gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at signalere, at de intentioner, der ligger i de lovgivninger, faktisk også skal udnyttes. Hvad enten det nu er i de enkelte boligforeninger, i den enkelte opgang, den enkelte kommunalbestyrelse, det enkelte amtsråd, eller hvad det nu måtte være, er det vigtigt, at vi ligesom sørger for at følge de lovgivninger til dørs, som vi har vedtaget her i Folketinget.

Det fører mig frem til en kommentar til hr. Jens Heimbürger, som var inde på de forsøg med anvisningsret, som jeg faktisk også har meget store forventninger og måske også for store forventninger til – det vil tiden jo vise – men jeg vil i hvert fald følge dem, og jeg vil være parat til undervejs på en eller anden måde at drøfte dem med kommunerne i en naturlig sammenhæng. Jeg har et bypolitisk forummøde her i næste uge, hvor jeg godt vil pege på, at de godt må bruge nogle af de her forsøgsordninger, fordi det kan være med til at give, kan man sige, befolkningssammensætningen en lidt større balance, så der både er stærke og svage, så der kan skabes nogle sociale netværk. Så det vil jeg meget gerne tage med mig det råd som hr. Jens Heimbürger gav udtryk for.

Fru Annie Lunde Hansen nævnte, at der skal en særlig støtte til, og dér vil jeg godt pege på, at det faktisk er sådan, at på områder, som drejer sig om narko, er der omkring 340 mio. kr. inden for det næste par år. Disktriktspsykiatrien er der også afsat ganske mange penge til, og hvis udvalget er interesseret i det, og det går jeg næsten ud fra udvalget er, skal de tal og puljer – hvor meget der ligger på hvert område – selvfølgelig indgå i udvalgets arbejde. Det vil jeg i hvert fald gerne være behjælpelig med.

Endelig vil jeg til hr. Keld Albrechtsen, som gav udtryk for, at det, vi nu har siddet og skrevet ned i regeringen, skulle være godt nok, minde om, at den lovgivning, der danner ramme for indsatsen omkring det bysociale arbejde, ikke er noget, regeringen har siddet og skrevet ned eller tænkt inde i sine egne hoveder. Det er faktisk noget, som det her Folketing har taget stilling til med meget brede flertal, og det håber jeg i hvert fald, og det ved jeg mange andre også gør, også fremover vil blive med brede flertal.

Så vil jeg godt sige til fru Kirsten Jacobsen, som vistnok har forladt salen, men så står det i hvert fald i referatet, at sådan som jeg forstod problemet om hjemløses mulighed for at blive

skrevet op til en bolig, så vil jeg i hvert fald godt bidrage til, at vi får det analyseret og får kigget på det. Sådan som det blev fremstillet, synes jeg, at det forekom at være noget uhen-sigtsmæssigt for nu at sige det sådan lidt diplo-matisk. Det andet om ungdomsboligfonden skal jeg afholde mig fra at kommentere i denne her omgang. Det går jeg ud fra indgår i udvalgets arbejde.

Jeg vil godt med de her ord signalere, at jeg synes, og det fik jeg også sagt i starten, at det var gode intentioner, der lå bag lovgivningen.

Regeringen kan ikke umiddelbart støtte for-slaget, som det ligger, men kan i hvert fald støt-te de tanker og holdninger, der er kommet til udtryk hele vejen rundt i denne her debat. Det har været aldeles fornøjeligt at høre på deba-ten, og det har været en utrolig stor støtte for mig som nyudpeget byminister, hvor vi lige præcis nu sidder og prøver at skabe rammerne for, hvordan bypolitikken skal udformes og udvikles. Her har jeg i hvert fald fået et utrolig godt grundlag for udviklingen af bypolitikken.

Annie Lunde Hansen (CD):

For at der ikke skal være nogle misforståelser, vil jeg sige til fru Aase Madsen, at jeg støtter fuldt ud beboerindflydelse, men der var tale om, hvis jeg ikke har misforstået fru Aase Mad-sen, at inden man nogen sinde havde fået den gruppe ind, så var man imod den i dette bebo-erdemokrati. Det synes jeg er for dårligt, for viser det sig, at denne gruppe, selv med den støtte den eventuelt får, ikke kan rette sig efter reglerne eller ikke forstår dem og ødelægger mere ved at være der, så ved vi jo godt, at man prøver at finde et andet sted til den gruppe. Jeg vil meget gerne sige, at også CD støtter beboer-indflydelse. Selvfølgelig gør vi det.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg er sådan set ikke så glad for at få rodet det her med kommunernes anvisningsret ind i det.

Jeg synes, der er et problem i de forsøg, der er lavet, og jeg har bedt ministeren om at be-svare nogle spørgsmål gennem Boligudvalget, for min oplevelse er, at de forsøg først og frem-mest går ud på at få flere ressourcestærke ind i særlig belastede områder. Det kan der sådan set være megen fornuft i, men resultatet er jo, at der er en gruppe ressourcetsvage mennesker, der skal ud, at der skal findes et andet sted til dem. Det er jo en af de ting, der er med til at

give os de problemer, vi står med i dag, hvor der er nogle mennesker, som ingen vil have, og den gruppe vokser, og vi er nødt til at gøre noget meget konkret og firkantet og formodent-ligt også centralistisk for at få løst problemet.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg må meddele CD's ordfører, at der er altså noget, det ærede medlem har misforstået. Jeg mener, at i det øjeblik et beboerråd i første omgang har godkendt de svage, har talt med dem, har været inde i hele beslutningsproces-sen, så vil man da være langt mere positiv i det øjeblik, der opstår problemer med de svage grupper. Så jeg tror, der er noget, CD's ordfører har misforstået.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør ind-sigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om miljø-beskyttelse, lov om naturbeskyttelse, lov om vandløb og lov om planlægning. (Justering af harmonikravene og genopretning af vådområ-der i overensstemmelse med aftalen om Vand-miljøplan II).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 16/4 98).

Sammen med denne sag foretoges:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om vandfor-syning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning. (Beskyttelse af drikkevands-ressourcer og vandforsyning).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 16/4 98).